

**Uchwała VII/45/2015
Rady Miasta Łańcuta
z dnia 28 kwietnia 2015 r.**

w sprawie uchwalenia Regulaminu Cmentarza Komunalnego w Łańcucie przy ul. Mościckiego

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 13, art. 40 ust 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz.594 z późn.zm.) i art. 2 ust. 1 ustawy z 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687z późn.zm) w zw. z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U z 2008 r., Nr 48.poz.284) oraz art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2011r., Nr 45, poz. 236 z późn.zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się Regulamin Cmentarza Komunalnego w Łańcucie stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łańcuta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Łańcuta**

ANDRZEJ BARNAT

Regulamin Cmentarza Komunalnego w Łańcutie przy ul. Mościckiego

Rozdział I **Postanowienia ogólne**

§ 1. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o:

- 1) ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 31 stycznia 1959 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 118, poz. 687, z późn. zm.),
- 2) rozporządzeniu - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008 r., Nr 48, poz. 284),
- 3) Gminie - należy przez to rozumieć Gminę Miasto Łańcut,
- 4) Burmistrzu - należy przez to rozumieć Burmistrza Miasta Łańcuta,
- 5) miejscu grzebalnym - należy przez to rozumieć miejsce wyznaczone na cmentarzu do urządzenia grobu,
- 6) grobie ziemnym - należy przez to rozumieć dół w ziemi o wymiarach określonych w rozporządzeniu, do którego składa się trumnę ze zwłokami lub urnę i zasypuje ziemią
- 7) nagrobku - należy przez to rozumieć płytę nagrobkową z kamienia naturalnego lub sztucznego, ułożoną na grobie zimnym,
- 8) grobie murowanym - należy przez to rozumieć dół, w którym boki są murowane lub betonowe do poziomu gruntu, do którego składa się trumnę ze zwłokami lub urnę a nad trumną zakłada się sklepienie,
- 9) grobie rodzinnym - należy przez to rozumieć grób do poziomu gruntu, przeznaczony do składania, dwóch lub więcej trumien ze zwłokami lub urn, o wymiarach określonych w rozporządzeniu,
- 10) kolumbarium - należy przez to rozumieć budowlę z niszami przeznaczonymi do składania urn,
- 11) miejscu rezerwowym - należy przez to rozumieć miejsce grzebalne przeznaczone do pochowania, udostępnione osobie za jej życia, po uiszczeniu należnej opłaty,
- 12) ossarium - należy przez to rozumieć budowlę wolnostojącą, w której złożone są szczątki ludzkie np. po ekshumacji z likwidowanego grobu,
- 13) mogile zbiorowej – należy przez to rozumieć grób, w którym dokonano zbiorowego pochówku szczątków ludzkich,
- 14) mogile symbolicznej - należy przez to rozumieć grób bez pochowanych szczątków, upamiętniający osobę zmarłą,
- 15) założycielu grobu - należy przez to rozumieć osobę, która jako pierwsza uiszczyła opłatę za miejsce grzebalne,
- 16) dysponencie grobu - należy przez to rozumieć założyciela grobu oraz członków rodziny osoby pochowanej w tym grobie, uprawnionych do podejmowania decyzji dotyczących danego grobu w oparciu o przepisy i w kolejności wymienionej w art. 10 ust. 1 ustawy,

- reguły dziedziczenia, stopień powiązań rodzinnych z osobami zmarłymi, ustalenia między osobami uprawnionymi i inne okoliczności,
- 17) Administratorze – należy przez to rozumieć podmiot administrujący Cmentarzem Komunalnym w Łańcucie przy ul. Mościckiego,
 - 18) pracach pielęgnacyjnych zieleni - należy przez to rozumieć wycinkę i pielęgnację drzew i krzewów, ukwiecanie, koszenie traw, utrzymanie klombów ,

§ 2. Cmentarz Komunalny w Łańcucie, dalej zwany "Cmentarzem" stanowi własność Gminy Miasto Łańcut.

§ 3. 1. Cmentarz Komunalny służy do grzebania zmarłych z terenu Gminy Miasto Łańcut, w uzasadnionych sytuacjach Burmistrz Miasta Łańcuta może wyrazić zgodę na pochówek zmarłych spoza Miasta Łańcuta.

2. Zadania i uprawnienia Gminy Miasto Łańcut w zakresie zarządzania Cmentarzem Komunalnym wykonuje Burmistrz Miasta Łańcuta, przy czym czynności te może powierzyć na mocy stosownej umowy innym podmiotom.

3. W sprawach związanych z prawami do grobu, zagospodarowaniem i utrzymaniem cmentarza, Administrator cmentarza przyjmuje zainteresowanych w dni robocze w godzinach od 7.⁰⁰-15.⁰⁰

4. Nadzór nad działalnością Administratora cmentarza sprawuje Burmistrz Miasta Łańcuta.

5. Wnioski i skargi na Administratora można kierować do Burmistrza Miasta Łańcuta.

6. Dane Administratora (nazwa, adres firmy, telefon, godziny urzędowania, godziny pełnienia dyżurów) winny być umieszczone na tablicy ogłoszeń cmentarza.

Rozdział II

Ogólne zasady korzystania z Cmentarza Komunalnego.

§ 4. 1. Osoby przebywające na terenie cmentarza zobowiązane są do zachowania spokoju i powagi tego miejsca oraz szacunku należnego zmarłym.

2. Dysponenci grobów, osoby przebywające na cmentarzu oraz podmioty gospodarcze świadczące usługi na terenie cmentarza zobowiązane są do stosowania się do niniejszego Regulaminu oraz zaleceń i informacji Administratora cmentarza umieszczanych na tablicach informacyjnych zlokalizowanych na cmentarzu oraz stronie internetowej Administratora.

§ 5. 1. Zagospodarowanie cmentarza odbywa się na podstawie planu sytuacyjnego terenu uwzględniającego m.in. miejsca grzebalne, zieleń o charakterze izolacyjnym i dekoracyjnym, drogi i ciągi piesze lub pieszo-jezdne, miejsca przeznaczone do gromadzenia odpadów, punkty czerpalne wody.

2. Przy grobach murowanych i nagrobkach dopuszcza się wykonanie podmurówki dla warstwy sanitarnej ziemi do wysokości maksymalnie 0.3 m od poziomu gruntu. W uzasadnionych przypadkach (np. konfiguracja terenu) wysokość podmurówki może być wyższa.

3. Groby o wartości historycznej, archeologicznej lub artystycznej podlegają ochronie przewidzianej w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014.1446 – art. 5).

4. W przypadku grobu stanowiącego pamiątkę historyczną obowiązuje bezwzględny zakaz użycia grobu do ponownego pochówku.

5. Zasady funkcjonowania Cmentarza Komunalnego, prowadzenie ksiąg osób pochowanych na cmentarzu oraz realizacji prawa do pochowania regulują przepisy ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz.U. 2001r. Nr 90, poz. 1013)

§ 6. 1. Cmentarz utrzymywany jest jako teren zieleni o założeniu parkowym z podziałem na kwatery i drogi dojazdowe (dojścia).

2. Każda kwatera posiada odrębne oznaczenie.

3. Zieleń na cmentarzu (drzewa, krzewy, trawniki i kwiaty) podlega ochronie przed zniszczeniem.

4. Groby i inne miejsca pochówku winny być oznaczone tabliczką nagrobną z podaniem imienia i nazwiska oraz daty zgonu zmarłego.

5. Na cmentarzu komunalnym urządzi się:

- 1) groby ziemne pojedyncze lub pogłębione (w pionie),
- 2) groby ziemne podwójne (w poziomie),
- 3) groby ziemne zabudowane nagrobkiem pojedyncze i podwójne,
- 4) groby ziemne dziecięce i zabudowane nagrobkiem,
- 5) groby murowane,
- 6) groby urnowe ziemne,
- 7) kolumbarium w formie grobu betonowego o odpowiednich wymiarach lub ściany urnowej,
- 8) ossarium - miejsce składania szczątków ludzkich,
- 9) mogiły zbiorowe,
- 10) groby symboliczne,

Rozdział III

Szczegółowe zasady korzystania z Cmentarza Komunalnego.

§ 7. 1. Wjazd na teren cmentarza dozwolony jest dla pojazdów: związanych z funkcjonowaniem cmentarza i z przeprowadzaniem pogrzebu, policji, pogotowia ratunkowego, prokuratury, straży pożarnej, inspekcji sanitarnej, kierowanych przez osobę o obniżonej sprawności ruchowej lub kierowanych przez osobę przewożącą osobę o obniżonej sprawności ruchowej, dodatkowo oznaczonych kartą parkingową (umieszczoną za przednią szybą pojazdu, samochodowego w sposób umożliwiający jej odczytanie).

2. Osoby wjeżdżające na cmentarz obowiązują zachowanie szczególnej ostrożności oraz zastosowanie się do organizacji ruchu przyjętej przez Administratora cmentarza.

3. Bramy wjazdowe otwierane są w godz. 6.00 – 22.00.

4. Furtki w bramach otwarte są całodobowo.

§ 8. 1. Sadzenie drzew lub krzewów może być dokonywane tylko po uzyskaniu pisemnej zgody od Administratora.

2. Samowolne nasadzenia będą likwidowane bez uprzedzenia i prawa do odszkodowania na koszt dysponenta grobu.

§ 9. 1. Cmentarz wyposażony jest w sieć wodociągową i studnię kopaną.

2. Woda ze studni kopanej zlokalizowanej na terenie cmentarza może być używana jedynie do podlewania roślin i do innych celów gospodarczych.

§ 10. 1. Uroczystości pogrzebowe odbywają się w terminach ustalonych z Administratorem cmentarza w porze dziennej.

2. Do określenia rozpoczęcia ceremonii pogrzebowej przyjmuje się godzinę wskazującą czas wprowadzenia konduktu pogrzebowego na cmentarz.

3. Podczas trwania ceremonii pogrzebowych obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkich prac w sąsiedztwie odbywającego się pogrzebu.

§ 11. Gmina ani Administrator nie odpowiadają za szkody na grobach i kolumbariach powstałe na skutek klęsk żywiołowych, działania czynników atmosferycznych, kradzieży, aktów wandalizmu oraz za rzeczy pozostawione bez nadzoru.

§ 12. Osoby dotknięte czynami przestępczymi lub aktami wandalizmu zobowiązane są do zgłaszania w/w zdarzeń Administratorowi i w Komendzie Powiatowej Policji w Łańcucie.

§ 13. 1. Na starych i zabytkowych częściach Cmentarza Komunalnego miejsca grzebalne udostępnia się w miarę ich odzyskiwania, po grobach zlikwidowanych i ekshumacjach na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie.

2. Na zabytkowych częściach cmentarza Administrator wyraża zgodę na usytuowanie grobu w miejscu po zlikwidowanym grobie lub wygospodarowanym na ten cel miejscu, dążąc do optymalnego usytuowania grobu nie powodującego trudności w komunikacji i nie powodującego naruszenia sąsiednich grobów oraz istniejącej zieleni.

Rozdział IV **Zasady utrzymania porządku i czystości.**

§ 14. 1. Osoby posiadające na cmentarzu prawa do grobów i osoby przebywające na terenie cmentarza zobowiązane są:

- 1) Utrzymywać groby wraz z najbliższym otoczeniem w czystości i estetyce.
- 2) Uzgodnić wszelkie prace o charakterze budowlanym z Administratorem, a w przypadku prac na kwaterach objętych ochroną konserwatorską z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- 3) Osoby odwiedzające cmentarz winny informować Administratora o wszelkich zauważonych uszkodzeniach, zniszczeniach oraz o zachowaniach niezgodnych z Regulaminem.

§ 15. 1. Z uwagi na konfigurację terenu i stary drzewostan przebywanie na Cmentarzu Komunalnym w czasie występowania takich zjawisk atmosferycznych, jak: wichura, gołoledź, śnieżyce itp. wymaga zachowania szczególnej ostrożności.

2. Za zorganizowane grupy odwiedzające cmentarz odpowiadają kierownicy tych grup.

§ 16. 1. Odpady (znicze, przekwitłe rośliny, uschnięte wieńce, kwiaty) oraz inne zbędne elementy związane z dekoracją mogił, należy składać do przeznaczonych na ten cel pojemników ustawionych na terenie cmentarza.

2. Zabrania się składania do pojemników wskazanych w ust. 1 odpadów z gospodarstw domowych, resztek materiałów i odpadów po robotach kamieniarsko-budowlanych.

§ 17. Ustawianie i kształtowanie elementów architektonicznych (nagrobki, płyty, tablice, napisy itp.) może nastąpić po uzyskaniu zgody Administratora i wniesieniu obowiązującej opłaty.

§ 18. Na terenie cmentarza bezwzględnie zakazuje się:

- 1) Zakłócania ciszy i porządku.
- 2) Spożywania alkoholu i przebywania w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środków odurzających.
- 3) Palenia wyrobów tytoniowych.
- 4) Żebractwa.
- 5) Przebywania dzieci w wieku przedszkolnym bez opieki dorosłych.
- 6) Jazdy pojazdami jednośladowymi i innym sprzętem sportowo-rekreacyjnym.
- 7) Dewastowania pomników i grobów oraz niszczenia innych urządzeń infrastruktury cmentarza.
- 8) Ustawiania nagrobków i montażu płyt nagrobnych przekraczających granice powierzchni grobu.
- 9) Niszczenia zieleni.
- 10) Wprowadzania zwierząt za wyjątkiem psa przewodnika.
- 11) Zaśmiecania i zanieczyszczania terenu, wysypywania odpadów poza miejscami wyznaczonymi.
- 12) Samowolnego zagospodarowywania wolnych miejsc, sadzenia roślin w przejściach między grobami.
- 13) Usuwania drzew i krzewów.
- 14) Umieszczania elementów i symboli wyznaniowych poza grobowcami, pomnikami, tablicami i płytami nagrobkowymi.
- 15) Pozostawiania elementów zdemontowanych pomników, nagrobków i innych materiałów budowlanych oraz ziemi wykorzystywanych przy pracach kamieniarskich lub budowlanych.
- 16) Niszczenia lub samowolnego przemieszczania urządzeń cmentarnych, nagrobków, niszczenia elementów wystroju i malowania murów.
- 17) Prowadzenia działalności handlowej bez zezwolenia Administratora.

§ 19. Na terenie cmentarza zakazuje się bez zezwolenia Administratora:

- 1) Wykonywania prac kamieniarskich, budowlanych.
- 2) Przeprowadzenie ceremonii pogrzebowych i ekshumacji.

- 3) Ustawiania, przestawiania i wynoszenia z cmentarza jego urządzeń.
- 4) Ustawiania ławek i płotów utrudniających komunikację i ruch pieszych.
- 5) Umieszczania reklam i ogłoszeń.
- 6) Wjazdu i poruszania się po alejkach cmentarza wszelkimi pojazdami mechanicznymi i konnymi.

Rozdział V

Obowiązki Administratora Cmentarza Komunalnego.

§ 20. 1. Załatwianie spraw formalno - organizacyjnych niezbędnych do przyjęcia zwłok do pochowania na cmentarzu, jak też innych spraw związanych z działalnością cmentarza odbywa się w biurze Administratora w dniach i godzinach urzędowania.

2. W sytuacjach szczególnych załatwianie spraw, o których mowa w ust. 1 odbywa się w terminach uzgodnionych z Administratorem Cmentarza.

§ 21. 1. Administrator Cmentarza prowadzi księgę osób pochowanych w układzie rocznikowym zawierającą dane osób, których zwłoki zostały pochowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

2. Administrator Cmentarza przechowuje i uaktualnia dokumentację grobów oraz prowadzi ewidencje elektroniczną grobów.

3. Do Administratora Cmentarza nie należy rozstrzyganie sporu, kto powinien być pochowany w danym grobie.

4. Administrator zobowiązany jest udzielać niezbędnych informacji o położeniu mogiły ziemnej, nagrobka czy grobu murowanego.

§ 22. 1. Przyjęcie zwłok do pochowania na cmentarzu następuje zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych, po przedstawieniu Administratorowi przez osobę dokonującą pochówku wymaganych dokumentów:

- 1) Karty zgonu (oryginał dokumentu)
- 2) Aktu zgonu (kserokopia dokumentu)

2. Przyjęcie do pochowania zwłok osoby zmarłej poza granicami Rzeczypospolitej, może się odbyć na podstawie zezwolenia na sprowadzenie zwłok/ prochów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U 2007, Nr 249, poz.1866 z późn.zm).

§ 23. Prawo pochowania zwłok ludzkich mają osoby i instytucje określone w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

§ 24. Do zakresu działań Administratora Cmentarza Komunalnego należy:

- 1) Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego Regulaminu.
- 2) Nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i wykorzystaniem terenu cmentarza.
- 3) Nadzór i kontrola prawidłowości wykonania czynności związanych z grzebaniem zmarłych na terenie cmentarza zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- 4) Wydawanie zezwoleń na budowę i remont nagrobków / grobowców, w tym zatwierdzanie dokumentacji.
- 5) Dbanie o utrzymanie w należyтым stanie technicznym i sanitarnym cmentarza oraz obiektów znajdujących się na jego terenie.
- 6) Czuwanie nad zachowaniem spokoju i porządku na terenie cmentarza.
- 7) Stwarzanie wszystkim firmom pogrzebowym jednakowych warunków przy grzebaniu zmarłych.
- 8) Zgłaszanie Gminie wszelkich koniecznych do wykonania prac związanych z prawidłowym funkcjonowaniem cmentarza.
- 9) Wykonanie innych czynności określonych przepisami prawa oraz czynności zleconych przez Gminę .

§ 25. Administrator upoważniony jest do pobierania opłat za korzystanie z cmentarza zgodnie z obowiązującym cennikiem usług i opłat.

§ 26. 1. Administrator zobowiązany jest do zapewnienia właściwych warunków przechowywania ciał osób zmarłych oraz umożliwienia korzystania z chłodni na ciała przez zainteresowane podmioty.

2. Administrator przyjmuje ciała osób zmarłych do przechowania w chłodni przez całą dobę, we wszystkie dni tygodnia w tym święta.

3. Pracownik dyżurny wyznaczony przez Administratora przyjmuje zlecenia w zakresie przechowywania ciał osób zmarłych.

4. Warunkiem przyjęcia ciała osoby zmarłej do chłodni jest wypełnienie przez zlecającego „Wniosku o przechowanie zwłok osoby zmarłej”.

5. Dostęp do pomieszczeń chłodni mają wyłącznie upoważnieni przez Administratora pracownicy.

6. Wydawanie ciał osób zmarłych odbywa się we wszystkie dni tygodnia oraz święta w godzinach 8.00 – 20.00.

7. Wydanie zwłok następuje po dokonaniu identyfikacji, osobie uprawnionej do pochówku (wskazanej w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych).

§ 27. 1. Administrator zobowiązany jest do zapewnienia właściwych warunków przeprowadzenia ceremonii pogrzebowych w kaplicy cmentarnej.

2. Wystawienie zwłok do kaplicy cmentarnej może nastąpić w dniu pogrzebu w określonej godzinie uzgodnionej z Administratorem Cmentarza.

3. W przypadku niedostarczenia przez organizatora pogrzebu dokumentów wymaganych do pochowania zwłok Administrator może wstrzymać ceremonię pogrzebową.

§ 28. 1. Ekshumacja zwłok i szczątków może być dokonana wyłącznie na podstawie art. 15 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

2. Ekshumacja zwłok i szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16.X do 15.IV i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych.

3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny może wydać zezwolenie na przeprowadzenie ekshumacji w innym terminie.

4. Miejsce po ekshumacji z grobu ziemnego pozostaje do dyspozycji Administratora Cmentarza po rozliczeniu należności z tytułu opłat za grób.

5. Miejsce po ekshumacji z grobu murowanego może przejść do dyspozycji Administratora po usunięciu przez dysponenta urządzeń grobu oraz rozliczeniu należności z tytułu opłat za grób.

6. W przypadku konieczności poniesienia przez Administratora Cmentarza jakichkolwiek kosztów z tytułu opuszczenia grobu wskazanego w ust. 5, dysponent zobowiązany jest do ich zwrotu w terminie 14 dni od otrzymania ich wyliczenia.

7. Uprawniony, na którego wniosek dokonano ekshumacji zwłok, jest zobowiązany doprowadzić miejsce grzebalne do stanu pierwotnego.

Rozdział VI

Zasady świadczenia usług na Cmentarzu Komunalnym.

§ 29. 1. W odniesieniu do dysponentów grobów, którzy nie przestrzegają niniejszego Regulaminu Cmentarza i bez wymaganego zgłoszenia wykonują roboty budowlane, będą zastosowane sankcje, o których mowa w § 40.

2. Administrator zobowiązany jest do wstrzymania prowadzonych robót oraz wyegzekwowania spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

§ 30. Usługi związane z chowaniem zmarłych na Cmentarzu Komunalnym mogą wykonywać wszystkie uprawnione podmioty (posiadające aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej, wpis do KRS), ubezpieczone od odpowiedzialności cywilnej.

§ 31.1. Wykonawcy prac remontowo – budowlanych mają obowiązek okazania Administratorowi Cmentarza aktualnych dokumentów rejestrowych (aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej, wpis do KRS) i polisy OC, oraz złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie prac (alternatywnie wniosek składa dysponent grobu) według wzoru określonego przez Administratora.

2. Usługi remontowo - budowlane mogą być wykonywane na Cmentarzu Komunalnym w dni robocze w godz. od 7.00 do 15.00 (dłużej po uzyskaniu zgody Administratora), po wcześniejszym wniesieniu opłaty administracyjnej, uzyskaniu od Administratora pisemnego zezwolenia na wykonanie prac oraz po wniesieniu kaucji zwrotnej.

3. Administrator Cmentarza ma obowiązek ustalenia czy osoba zlecająca roboty remontowo - budowlane jest uprawnionym dysponentem miejsca grzebalnego lub grobu.

4. Administrator Cmentarza ma prawo do kontroli dokumentu potwierdzającego prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług.

5. Administrator Cmentarza nie ponosi odpowiedzialności cywilnoprawnej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę usług zleconych przez inne podmioty.

§ 32. 1. Administrator Cmentarza ma prawo do kontroli wszelkich robót prowadzonych na cmentarzu w trakcie ich realizacji i po ich zakończeniu.

2. Administrator upoważniony jest do kontroli pojazdów i osób wykonujących prace na terenie cmentarza oraz przywożonych i przenoszonych materiałów i sprzętu, celem identyfikacji wwożonych lub wywożonych z terenu cmentarza ruchomości.

3. Administrator ma prawo przerwać prowadzone prace, jeżeli stwierdzi naruszenie obowiązków i zakazów oraz innych regulacji porządkowych obowiązujących na cmentarzu.

4. Wykonywanie prac nie może zakłócać spokoju i powagi miejsca oraz kolidować z trwającymi ceremoniami pogrzebowymi.

5. Wykonawca usług na żądanie upoważnionego pracownika Administratora Cmentarza obowiązany jest okazać zezwolenie na wykonanie robót.

§ 33. 1. Administrator wydaje zezwolenie na wykonywanie prac ziemnych, kamieniarskich lub budowlanych dysponentowi grobu / miejsca grzebalnego lub podmiotowi gospodarczemu upoważnionemu przez dysponenta.

2. Zezwolenie na wykonanie prac ziemnych, kamieniarskich i budowlanych wydaje się na określony grób.

3. W przypadku wykonywania prac jednocześnie przy kilku grobach, wymagane jest uzyskanie odrębnego zezwolenia na każdy z nich.

4. Zezwolenie na wykonanie prac ziemnych, kamieniarskich i budowlanych zachowuje ważność:

1) 10 dni kalendarzowych na prace przy nagrobku.

2) 40 dni kalendarzowych na prace przy grobie murowanym.

5. Administrator wydając zezwolenie bierze pod uwagę terminarz ceremonii na cmentarzu, roboty innych wykonawców, zadania administracji cmentarza itp.

6. W przypadku gdy w sąsiedztwie robót odbywa się pogrzeb wykonawca zobowiązany jest do przerywania prac na czas trwania ceremonii.

§ 34. 1. Wykonawcy prac na terenie cmentarza zobowiązani są:

1) Zgłosić Administratorowi Cmentarza przystąpienie do prac i ich zakończenie. Wywiązanie się z powyższego obowiązku jest warunkiem ponownego otrzymania zezwolenia na wykonywanie prac na terenie Cmentarza Komunalnego.

2) Nie narażać infrastruktury cmentarza oraz innych grobów na uszkodzenie lub zniszczenie, dbać o urządzenia cmentarne, z których korzystają.

3) Doprowadzić teren przyległy do stanu pierwotnego i naprawić wszelkie szkody powstałe w wyniku wykonywanych prac.

4) Nie wykraczać poza granice miejsca grzebalnego, przysługującego jego dysponentowi.

5) Składować materiały sypkie wyłącznie na wyłożonych foliach budowlanych (plandekach).

6) Przygotowywać zaprawy murarskie w specjalnych pojemnikach (kastrach) lub urządzeniach do tego przeznaczonych.

7) Zapewnić najwyższy stopień czystości, porządku i estetyki terenu swoich robót.

8) Prowadzić prace zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego, z zachowaniem szczególnych wymagań wynikających z przepisów sanitarnych i bhp.

9) Zgłaszać zauważone uszkodzenia w sąsiedztwie terenu robót Administratorowi Cmentarza przed przystąpieniem do robót.

10) Wywieźć z cmentarza ziemię wydobytą z miejsca pod grobowiec oraz inne odpady budowlane.

2. Wykonawcom prac na terenie cmentarza zabrania się:

- 1) Zastawiania dróg i przejść pojazdami, pojemnikami, materiałami budowlanymi i sprzętem oraz pozostawiania nieuporządkowanego terenu, przygotowywania, mieszania i składowania zaprawy betonowej bezpośrednio na alejkach cmentarnych.
- 2) Wrzucania gruzu i odpadów po robotach kamieniarsko-budowlanych do koszy i pojemników rozstawionych na cmentarzu. Pozostały po remoncie lub rozbiórce gruz ze starego grobu jest odpadem i zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2013r. poz. 21 z późn. zm.) wykonawca ma obowiązek wywieźć go z terenu Cmentarza i zapewnić odzysk lub przekazać do składowania.

3. W przypadku naruszenia przez wykonawcę postanowień Regulaminu Administratorowi Cmentarza przysługuje prawo obciążenia wykonawcy kosztami zastępczego wykonania prac naprawczych i porządkowych.

§ 35. 1. Wykonawca może przystąpić do kopania grobu oraz budowy nagrobka/ grobu murowanego po uprzednim wytyczeniu terenu przez Administratora.

2. Kopanie grobów oraz otwieranie grobowców przez firmy pogrzebowe może odbywać się wyłącznie w dniu planowanego pogrzebu lub ekshumacji.

3. Wykopanie dzień wcześniej nowego grobu możliwe jest wyłącznie za zgodą Administratora, pod warunkiem że wykop zostanie zabezpieczony i oznakowany w sposób gwarantujący bezpieczeństwo osobom odwiedzającym cmentarz.

4. W przypadku konieczności rozebrania nagrobka do pochówku firma świadcząca usługę pogrzebową ma obowiązek wskazania na piśmie Administratorowi Cmentarza, kto będzie wykonawcą prac związanych z demontażem nagrobka.

5. Demontaż nagrobka do pogrzebu wymaga uzyskania nieodpłatnego zezwolenia na demontaż i wywóz nagrobka z terenu cmentarza.

6. Ponowny montaż nagrobka wymaga uzyskania zezwolenia zgodnie z § 33 Regulaminu.

7. Transport elementów nagrobka alejkami cmentarza może odbywać w sposób ręczny lub przy użyciu mini pojazdów mechanicznych o odpowiednich do szerokości alejek właściwościach skrętnych (wózki, platformy o odpowiednich gabarytach).

8. Transport zmechanizowany z elementami nagrobków dopuszczony jest wyłącznie w godzinach 7.00 – 18.00 w dni robocze.

§ 36. 1. Roboty budowlane na Cmentarzu Komunalnym to w szczególności:

- 1) Budowa i remont grobu murowanego.
- 2) Ustawianie nagrobków na mogiłach ziemnych.
- 3) Remonty nagrobków.
- 4) Wykonywanie utwardzenia wokół grobu.

2. Roboty budowlane mogą być prowadzone po uprzednim przekazaniu wykonawcy terenu przez Administratora i wytyczeniu miejsca pod budowę.

3. Zakres prac nie może wykraczać poza granice miejsca grzebalnego.

4. Koniecznym warunkiem przekazania wykonawcy terenu jest wniesienie kaucji oraz opłaty za nadzór, wynikającej z aktualnie obowiązującego cennika i przedłużenie umowy dzierżawy miejsca, jeśli poprzednia opłata za grób wygasła.

5. Przekazanie terenu wykonawcy następuje w formie pisemnej, protokołem wytyczenia, który określa:

- 1) Imię i nazwisko / nazwę / i adres / siedzibę / wykonawcy.
- 2) Imię i nazwisko zleceniodawcy.
- 3) Lokalizację miejsca robót: kwatera, rząd, grób oraz nazwisko osoby zmarłej.

- 4) Rodzaj prowadzonych robót.
- 5) Wymiary wytyczonego miejsca (długość, szerokość).
- 6) Ustalenia dotyczące transportu materiałów, ziemi, gruzu oraz nagrobków lub elementów nagrobków przeznaczonych do wywozu.
- 7) Opis stanu technicznego grobów i nagrobków znajdujących się w sąsiedztwie prowadzonych robót sposobu ich zabezpieczenia oraz stanu drzewa, jeżeli znajduje się w odległości mniejszej niż 2,5 m.
- 8) Rodzaj środków transportowych używanych na terenie cmentarza.
- 9) Klauzulę, w której wykonawca robót zobowiązuje się do przestrzegania zasad prowadzenia robót obowiązujących na Cmentarzu Komunalnym oraz ich wykonania zgodnie z wydanym zezwoleniem.

§ 37. 1. Wykonawcy zobowiązani są do użycia sprzętu dostosowanego do parametrów użytkowych cmentarza (mini pojazdy o odpowiedniej masie, gabarytach i właściwościach skrętnych, minikoparki o odpowiedniej masie, urządzenia zasilane elektrycznie, skrzynia do odkładania urobku).

2. Wykonawca może składować materiały niezbędne do prac budowlanych w miejscu wskazanym przez Administratora Cmentarza po dokonaniu opłat.

3. Pojazd Wykonawcy prac nie może poruszać się po terenie cmentarza poza kwaterą, na której wykonuje on usługę.

§ 38. 1. Zakończenie robót wymaga zgłoszenia Administratorowi Cmentarza celem ich odbioru.

2. Odbiór prac jest warunkiem koniecznym do wypłaty kaucji i ponownego wydania zezwolenia.

3. W przypadku budowy grobu murowanego odrębnym odbiorom podlegają:

- 1) część podziemna – wybetonowana piwnica, na której zakłada się sklepienie,
- 2) część nadziemna – obłożenie grobu,

4. Z odbiorów sporządza się protokół.

5. Administrator Cmentarza prowadzi księgę wykonanych robót na cmentarzu.

§ 39. 1. Wykonawcy ponoszą pełną odpowiedzialność, także materialną, za szkody powstałe na skutek ich działań i zobowiązani są do pokrycia kosztów naprawy powstałej szkody.

2. Wykonawców obowiązuje szczególny szacunek dla cmentarza, grobów, zwłok i szczątków zwłok.

§ 40. Za nieprzestrzeganie zasad niniejszego Regulaminu przewiduje się następujące sankcje:

- 1) Udzielenie pisemnego upomnienia przez Administratora Cmentarza i nakazanie rozebrania źle wykonanych obiektów.
- 2) Udzielenie pisemnego upomnienia przez Administratora oraz odmowa wydania zezwolenia na wykonanie prac na terenie Cmentarza do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub zapłaty kosztów poniesionych przez Administratora za wykonanie zastępcze.
- 3) Zatrzymanie kaucji.

Rozdział VII

Zasady ustawiania nagrobków, budowy grobowców i zagospodarowania otoczenia grobów

§ 41. 1. Zagospodarowanie otoczenia grobów poprzez utwardzenie z materiałów nieoszlifowanych typu chodnikowego (płytki, kostki) na podsypce piaskowo - cementowej lub wyłożenie materiałem sypkim (grys, żwir, tłuczeń kamienny) wymaga zgody Administratora oraz bezwzględnego zastosowania się do wytycznych w tym zakresie.

- 1) Utwardzenie należy dostosować do grobu sąsiedniego, tak aby nie stwarzało niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia odwiedzających cmentarz.
- 2) Utwardzenie gruntu wokoło grobów należy wykonać w sposób umożliwiający spływ wód opadowych,
- 3) Materiał użyty do zagospodarowania i utwardzenia otoczenia grobu nie może różnić się rodzajem i kolorystyką od istniejącego zagospodarowania kwatery grzebalnej.

2. Administrator Cmentarza w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku określonego w § 33 ust.1, pisemnie określa warunki techniczne na jakich można dokonać utwardzenia.

3. Poprzez utwardzenie gruntu wokoło grobu nie nabywa się prawa do tego gruntu.

§ 42. 1. Usytuowanie grobu w pobliżu drzewa nie jest podstawą do wycięcia drzewa.

2. W przypadku, gdy w promieniu do 2-ch metrów od danego grobu rośnie drzewo, to może ono stanowić przeszkodę w wykorzystaniu grobu do dokonania pochówku.

§ 43. 1. O wyglądzie nagrobka decydują osoby uprawnione do grobu (dysponent).

2. Dysponent grobu wykonujący nagrobek nie musi dysponować zgodą dysponentów sąsiednich grobów.

3. Dysponent grobu wykonujący zagospodarowanie otoczenia grobu w granicach powierzchni grobu nie musi dysponować zgodą dysponentów sąsiednich grobów.

4. Dysponenti grobów muszą uzyskać zgodę od Administratora na wszystkie obsadzenia otoczenia grobu materiałem roślinnym ozdobnym.

§ 44. 1. Zagospodarowanie grobu murowanego winno być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

2. Wykonanie ścian w grobie ziemnym lub przekształcanie grobu ziemnego w grób murowany, wymaga zezwolenia Administratora.

3. Groby murowane winny być wykonane i przykryte betonową płytą w ciągu 12 miesięcy od dnia wniesienia opłaty za miejsce. W przypadku przekroczenia tego terminu miejsce przechodzi ponownie do dyspozycji Administratora Cmentarza.

4. W przypadku niszy w kolumbarium zasady wskazane ust. 3 dotyczą półki pod niszą i płyty zamykającej niszę.

§ 45. 1. Pomiedzy grobami powinno być zapewnione przejście o szerokości co najmniej 0,5m.

2. Zagospodarowanie otoczenia grobów np. ławki, balustrady, kratki, płotki kostki brukowe itp. oraz inne akcenty ozdobne ustawione w ciągach komunikacyjnych, utrudniające przejazdy i przejścia pomiędzy grobami, będą usuwane przez Administratora Cmentarza bez informowania dysponenta grobu o zaistniałym fakcie. Dysponentowi grobu nie przysługuje żadne roszczenie odszkodowawcze z tego tytułu.

3. W przypadku niezastosowania się do wymogów niniejszego rozdziału Administrator podejmuje niezwłocznie działania zmierzające do przywrócenia stanu pierwotnego oraz utrzymania ładu i porządku na cmentarzu oraz może zażądać, w ustalonym terminie do 30 dni, przebudowy lub demontażu w celu dostosowania nagrobka do odpowiednich wymiarów na koszt dysponenta grobu.

4. W przypadku niedotrzymania ustalonego terminu czynności wskazanych w ust. 3, Administrator ma prawo dokonania ich na koszt dysponenta grobu. Z przeprowadzonych czynności Administrator sporządza protokół.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

§ 46. 1. Naruszanie przepisów ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz naruszanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie cmentarza, zaśmiecanie, niszczenie oraz uszkodzanie urządzeń i roślinności cmentarnej, podlega odpowiedzialności zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

2. Osoby korzystające z cmentarza oraz Administrator Cmentarza są zobowiązani do przestrzegania niniejszego Regulaminu.